

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

n.registrator@regeringskansliet.se
n.nationellplan@regeringskansliet.se

Handläggare, tfn
Olof Kjellström, 0734-13 32 66
E-post
olof.kjellstrom@jernhusen.se

Datum
2016-02-26
Ert datum
2015-11-30

Vår beteckning
Er beteckning
N2015/4305/TIF

Remissvar ”Inriktningsunderlag inför transportinfrastrukturplanering för perioden 2018-2029. (”Inriktningsunderlag”)

Jernhusen AB (”Jernhusen, Bolaget”) har tagit emot Trafikverkets Inriktningsunderlag inför transportinfrastrukturplanering för perioden 2018-2029 (**”inriktningsunderlag”**) och ger med detta dokument sitt yttrande.

Jernhusen utvecklar, äger och förvaltar ett fastighetsbestånd av stationer, stationsområden, underhållsdepåer och godsterminaler längs den svenska järnvägen. Jernhusen bidrar till att skapa en hållbar utveckling genom att underlätta för fler att välja att resa kollektivt och välja järnvägen för sina godstransporter. Bolaget har sedan sitt bildande 2001, på kommersiella grunder, investerat drygt 12 miljarder kronor i fastigheter längs den svenska järnvägen. Under en normal vardag besöker 500 000 personer bolagets stationer.

Urbaniseringen ger utmaningar och möjligheter för järnvägen

Bolaget uppskattar att Trafikverket i inriktningsunderlaget lägger stor vikt vid urbaniseringen och dess konsekvenser och möjligheter. Jernhusen ser i sin verksamhet de utmaningar och möjligheter som samhället möter i form av efterfrågan på pålitliga transportmöjligheter för människor och gods, kontors- och handelsytor samt bostäder.

Urbaniseringen tillsammans med regionförstoring gör att fler och fler är beroende av pålitliga och robusta transportsystem. Detta både för den dagliga arbetspendlingen och för varuförsörjning av städerna. Järnvägen har kommit att spela en allt större roll framförallt för personresor, något som avlastar såväl miljö som trängsel på vägarna, då resenärerna väljer tåg istället för bil. På samma sätt skulle godstrafik på järnväg kunna bidra till minskad trängsel och mindre utsläpp. Med en ökad användning av citynära kombiterminaler och

järnväg kan mera gods i dagligvaruhandeln hanteras via järnvägen. För ett ökat kollektivt resande och mera gods på järnväg är en robust och pålitlig infrastruktur av största vikt. Bolaget ser därför positivt på att Trafikverkets inriktning på underhåll av infrastrukturen, och bolaget vill samtidigt se ett ökat fokus på att ge förutsättningar för mera gods på järnväg.

Utveckla förutsättningarna för citynära godshantering på järnväg

Som beskrivs på sidan 9 i inriktningsunderlaget utgör det ökade transportbehovet en försvårande omständighet för målen för en bättre säkerhet, miljö och hälsa. På samma sida beskrivs också att järnvägens andel av de inrikes godstransporterna förväntas sjunka något. Bolaget ser i inriktningsunderlaget att det saknas en tydlig strategi för att vända denna utveckling och istället få mera gods på järnväg för varuförsörjning av städerna. En sådan utveckling ligger också i linje med riksdagens vision om att Sverige år 2050 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser och regeringens ambition om miljöpåverkan från transportsektorn, sidan 14. Det ligger också i linje med vad som uttrycks på sidan 17 i inriktningsunderlaget, att det är i de större städerna som de största utsläppen av klimatgaser sker och att städerna är centrala för om ställningen. I inriktningsunderlaget uttrycks behovet av omställning av vägtransporter till att ske med eldrift, bolaget önskar att det fanns samma tydlighet i att utveckla ett bättre nyttjande av den redan idag eldrivna godsfrakten på järnväg.

Använd tätbefolkade regioners och städers begränsade yta effektivt

Utöver att det handlar om en klimat- och miljöfråga handlar frågan om mera kollektivt resande och gods på järnväg också om hur stadens och regionens begränsade utrymme ska användas. Detta nämns som en problematik bland annat på sidan 42, och Jernhusen önskar att det i inriktningsunderlaget fanns en större del kring hur användandet av det utrymmessnåla trafikslaget järnväg i högre grad kan nyttjas av samtliga transportslag. Detta såväl i det lokala perspektivet med den stationsnära staden, men även vad det innebär i en region där flera människor får tillgång till nya arbetsmarknader och övrigt utbud, utan att för den skull behöva flytta.

Lyft tydligt fram verksamhetskostnaderna vid reinvesteringar

Jernhusen stödjer till fullo ambitionen att få en infrastruktur som är mera robust och pålitlig, samt att ha ett transportsystem som tillgodoser samhällets och marknadens behov av ett effektivt transportsystem. Bolaget inser också det som beskrivs att när underhåll sker uppstår begränsningar i att utnyttja samma infrastruktur, något som diskuteras på bland annat sidorna 72, 76 och 80 i inriktningsunderlaget. På sidan 78 framställs behovet av framtida rangerbangårdar samt det reinvesteringsbehov som finns på dessa. Här vill bolaget gärna se de verksamhetskostnader som reinvesteringarna i dessa anläggningar innebär. Bolaget vill gärna vara del av ett större samtal kring hur den nationella strukturen kan se ut, och vilka alternativa användningar som finns av dagens anläggningar och vad nyanläggande av motsvarande anläggningar kan innebära för möjligheter. Detta att jämföras med att reinvestera i befintliga anläggningar, och de produktionsstörningar som uppstår under tiden arbeten med anläggningen utförs.

En framtid med en effektiv, pålitlig och robust infrastruktur

Sammanfattningsvis ser bolaget positivt på Trafikverkets ambition om en robust och pålitlig järnvägsinfrastruktur. Detta som ett led i att förbättra förutsättningarna för det dagliga arbetspendlandet och resor på längre sträckor. Dock anser Jernhusen att det saknas en tydlig strategi för att få järnvägen att spela en större roll i transporten av dagligvaror och varuförsörjningen av storstäder och tätbefolkade regioner. Därmed ser Jernhusen också fram emot det fortsatta arbetet!

Vi ser fram emot fortsatt arbete med nationell plan för Sveriges transportinfrastruktur!

För Jernhusen,

Olof Kjellström,
Bolagsstrateg & ansvarig för samhällskontakter, Jernhusen AB